

अद्वैतवेदान्त

पत्र संख्या - DSCC - 28

पाठ्यक्रम विवरणम् - ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्, तृतीयाध्यायस्य प्रथम-द्वितीय-तृतीयपादाः

भाग - 1	क्रेडिट - 1	यूनिट - 1	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

इष्टादिकारिणां भूतसूक्ष्मैः सह लोकान्तरगमनम्, अनुशयवतां तेषाम् आगमनञ्च, अनिष्टादिकारिणाम् अनियता गतिः, अनुशयिनां साभाव्यापत्तिः, व्रीह्यादिभावापत्तेः प्राक् अल्पेन कालेन अवरोहः, व्रीहियवादिषु संसर्गमात्रप्राप्तिः।

भाग - 2	क्रेडिट - 1	यूनिट - 2	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

सन्ध्यसृष्टेः मायामयत्वनिरूपणम्, मुग्धावस्थायाः स्वरूपम्, सुषुप्तिस्थानविचारः, सुप्तस्यैव प्रबोध इति निर्णयः, मुग्धावस्था, ब्रह्मणः उभयलिङ्गत्वासम्भवेन ब्रह्मणः निर्विशेषस्वरूपत्वनिर्णयः।

भाग - 3	क्रेडिट - 1	यूनिट - 3	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

ब्रह्मणः मूर्तामूर्तविरहितत्वम्, ब्रह्मव्यतिरिक्तवस्तुसद्भावशङ्का तन्निरासश्च, ब्रह्मणः कर्मफलदातृत्वम्, सर्ववेदान्तप्रत्ययानाम् अभिन्नत्वोपपादनम्, गुणोपसंहारः, आनन्दरूपत्वादीनां सर्वत्र उपसंहारः।

भाग - 4	क्रेडिट - 1	यूनिट - 4	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

आध्यानाधिकरणादारभ्य पादसमाप्तिपर्यन्तम्।

पाठ्य/सन्दर्भग्रन्थाः -

1. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (श्रीगोविन्दानन्दकृतया भाष्यरत्नप्रभया श्रीवाचस्पतिमिश्रविरचितया भामत्या श्रीमदानन्दगिरिप्रणीतेन न्यायनिर्णयेन समुपेतम्), आचार्यजगदीशशास्त्री (सम्पादकः), मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी।
2. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (सत्यानन्दी-दीपिकया समलङ्कृतम्), स्वामी सत्यानन्द सरस्वती (व्याख्याकारः), चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, दिल्ली।
3. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्, स्वामी श्रीहनुमानदासजी षट्शास्त्री (व्याख्याकारः), चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी।
4. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्, राष्ट्रिय संस्कृत संस्थानम्, नई दिल्ली।

सहायकग्रन्थाः -

1. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्, स्वामीगम्भीरानन्दः (शाङ्करभाष्यस्य आङ्गलानुवादकः)
2. Brahmasutra Shankara Bhasya, Badarayana's Brahmasutras with Shankara charya's Commentary, Translated by Vasudeva Mahadeo Apte, Popular Book Depot.
3. BrahmasutraBhasyaofSankaracarya, Translated by Swami Gambhirananda, Advaita Ashram.

अद्वैतवेदान्त

पत्र संख्या - DSCC - 29

पाठ्यक्रम विवरणम् -

ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्, तृतीयाध्यायस्य चतुर्थपादः, चतुर्थाध्यायः सम्पूर्णः

भाग - 1	क्रेडिट - 1	यूनिट - 1	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

• आत्मज्ञानस्य पुरुषार्थसाधनत्वनिरूपणम्, ऊर्ध्वरेतसां आश्रमसद्भावः, उद्गीथादिश्रुतीनां विधित्वम्, उपनिषदाख्यानानां पारिप्लवार्थत्वनिरासः, विद्यायाः कर्मानपेक्षत्वसापेक्षत्वविचारः, प्राणात्यये सर्वान्नानुमतिः, आश्रमकर्मणामनुष्ठेयता, विधुरादीनां विद्यायामधिकारः, ऊर्ध्वरेतसां प्रत्यवरोहाभावः, प्रच्युतब्रह्मचर्याणां प्रायश्चित्तविचारः, क्रत्वङ्ग-उपासनाकर्तृत्वविचारः, मौनविधिः, बाल्यशब्दार्थः, प्रतिबन्धक्षये विद्यायाः उत्पत्तिः मुक्तिसाधनत्वं च ।

भाग - 2	क्रेडिट - 1	यूनिट - 2	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

• श्रवणादीनाम् आवृत्तिः, आत्मत्वोपासना, प्रतीकेषु ब्रह्मदृष्ट्यभावः, ब्रह्मदृष्टिविचारः, आदित्यादिमतयः, उपासनस्य आसनादिविचारः, ब्रह्माधिगमस्य पुण्यपापक्षयहेतुत्वम्, ब्रह्माधिगमे प्रारब्धव्यतिरिक्तपुण्यपापक्षयः कैवल्यञ्च।

भाग - 3	क्रेडिट - 1	यूनिट - 3	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

• वागादीनां मन आदिषु लयविचारः, विद्वदविदुषोः उत्क्रान्तिसामान्यम्, सूक्ष्मशरीरस्वरूपम्, ज्ञानिनः प्राणानामनुत्क्रान्तिः, इन्द्रियादीनां निरवशेषः लयः, विद्वदविदुषोः निष्क्रमणम्, विदुषः रश्म्यनुसारित्वम्, विद्याफलप्राप्तिश्च ।

भाग - 4	क्रेडिट - 1	यूनिट - 4	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

• अर्चिरादिमार्गनिरूपणम्, आतिवाहिकस्वरूपम्, कार्यब्रह्मप्राप्तिः, अप्रतीकालम्बनानां ब्रह्मलोकप्राप्तिः, मुक्तस्य आत्मस्वरूपेणाविर्भावः ब्रह्माभेदश्च, मतभेदेन अभिनिष्पद्यमानस्वरूपनिरूपणम्, उपासकस्य सङ्कल्पमात्रेण पित्रादिसमुत्थानम्, उपासकस्य शरीरेन्द्रियसद्भावासद्भावविचारः, उपासकस्य सर्वशरीरावेशः, साङ्कुश-ऐश्वर्यप्राप्तिश्च, विदुषामनावृत्तिः।

=====

पाठ्य/सन्दर्भग्रन्थाः -

1. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (श्रीगोविन्दानन्दकृतया भाष्यरत्नप्रभया श्रीवाचस्पतिमिश्रविरचितया भामत्या श्रीमानन्दगिरिप्रणीतेन न्यायनिर्णयेन समुपेतम्), आचार्यजगदीशशास्त्री (सम्पादकः), मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी।
2. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (सत्यानन्दी-दीपिकया समलङ्कृतम्), स्वामी सत्यानन्द सरस्वती (व्याख्याकारः), चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, दिल्ली।
3. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्, स्वामी श्रीहनुमानदासजी षट्शास्त्री (व्याख्याकारः), चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी।
4. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्, राष्ट्रिय संस्कृत संस्थानम्, नई दिल्ली।

सहायकग्रन्थाः -

1. ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्, स्वामीगम्भीरानन्दः (शाङ्करभाष्यस्य आङ्गलानुवादकः)
2. BrahmasutraShankaraBhasya, Badarayana'sBrahmasutras with Shankara charya's Commentary, Translated by Vasudeva Mahadeo Apte, Popular Book Depot.
3. BrahmasutraBhasyaofSankaracarya, Translated by Swami Gambhirananda, Advaita Ashram

अद्वैतवेदान्त

पत्र संख्या - DSCC - 30

पाठ्यक्रम विवरणम् - अद्वैतसिद्धिः (दृश्यत्वोपपत्तेः आरभ्य सोपाधिकत्वनिरासपर्यन्तम्)

भाग - 1	क्रेडिट - 1	यूनिट - 1	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

- दृश्यत्वहेतुः, दृश्यत्वहेतौ विकल्पाः, सिद्धान्तरीत्या दृश्यत्वशब्दार्थः, शुद्धस्य वृत्तिविषयत्वं तदभावश्च, ज्ञानाज्ञानयोः एकविषयत्वम्, शब्दजन्यवृत्तिविषयत्वम्, फलव्याप्यत्वातिरिक्तविकल्पानां निर्दुष्टत्वम्

भाग - 2	क्रेडिट - 1	यूनिट - 2	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

- जडत्वहेतुः तस्य विकल्पाः, अज्ञानत्व-अनात्मत्वपक्षयोः निर्दुष्टत्वम्, ज्ञानस्य सज्ञेयत्वसज्ञातृत्वयोः स्वाभाविकत्वनिरासः, सज्ञेयत्वसज्ञातृत्वयोः निरूपणासम्भवः, जडत्वस्य अस्वप्रकाशत्वरूपत्वम्।

भाग - 3	क्रेडिट - 1	यूनिट - 3	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

- परिच्छिन्नत्वहेतुः, त्रिविधं परिच्छिन्नत्वम्, लक्षणानां परिष्कारः, आनन्दबोधोक्तानुमानस्य साधुत्वम्, ब्रह्मसिद्धिकारोक्तानुमानस्य साधुत्वम्।

भाग - 4	क्रेडिट - 1	यूनिट - 4	होरा - 16-20
---------	-------------	-----------	--------------

- अंशित्वहेतुः, सिद्धसाधनादिदोषाणां परिहारः, विद्यासागरोक्तानुमानस्य निर्दुष्टत्वम्, हेतूनां सोपाधिकत्वशङ्का निरासश्च।

=====

पाठ्य/सन्दर्भग्रन्थाः -

1. अद्वैतसिद्धिः, कैलासविद्याप्रकाशिका- सत्यानन्दप्रबोधिकाव्याख्याद्वयोपेता, स्वामिविशुद्धानन्दगिरिः (सम्पादकः प्रकाशकश्च), दक्षिणामूर्तिमठ प्रकाशन, वाराणसी।
2. अद्वैतसिद्धिः, बालबोधिण्याख्यया व्याख्ययोद्भासिता, रत्ना पब्लिकेशन्स, वाराणसी।
3. अद्वैतसिद्धिः, गुरुचन्द्रिकाख्यव्याख्यासमलङ्कृता, डी. श्रीनिवासाचारः तथा एस. वेङ्कटनरसिंह शास्त्री, उत्तरप्रदेश संस्कृत संस्थान, लखनऊ।

सहायकग्रन्थाः -

1. अद्वैतसिद्धिसिद्धान्तसारः, पण्डितप्रवरश्रीसदानन्दव्यासप्रणीतः तत्कृतव्याख्यासमलङ्कृतश्च, महामहोपाध्यायः लक्ष्मण शास्त्री द्रविडः, चौखम्बा संस्कृत सीरीज आफिस, वाराणसी।
2. Advaitasiddhi of Madhusudan Saraswati, English Translation by Ganganath Jha, Sri Satguru Publications
3. Advaita Siddhi, A critical study, k. Maheswaran, Sri Satguru Publications.